

ELİZİM

No.10 YAŞAM KÜLTÜRÜ DERGİSİ EYLÜL EKİM 2023

RÖPORTAJLAR
BURCU ÜNLÜ
LOYA KADER ÖZTÜRKMEN
MELTEMEGE

BULGARI SONBAHAR 2023
AKSESUARLARI MARKA ELÇİSİ:
Anne Hathaway

DIOR HAUTE
COUTURE
Koleksiyonu

MARIA GRAZIA CHIURI
İMZASI İLE KARSIMIZDA

BAŞARILI TÜRK TASARIMCI
Dilara Fındıkoğlu
BARBIE FİLMİNİN LONDRA
TANTİMİNE DAMGA YURDU

DİJİTAL
DETOKS

*Belki de Hepimizin
En Büyük İhtiyacı!*

DYT. FUNDA TUZGÖL'DEN
*Aralıklı Oruç
Diyetinin
Detayları*

KLİNİK PSİKOLOG
MUSTAFA ELDEK'DEN:
*Sosyal Fobinin
Yaşama Etkileri*

Eşsiz Şarkıların Sözlerine Hayat Veren İsim

ZEYNEP TALU

Bi' Caz Molası ile Biraz Sohbet...

MELTEM EGE

2007'DEN BU YANA BİRÇOK ULUSLARARASI KONSER VE FESTİVALDE SAHNE ALMIŞ, ÜLKEMİZİN İLK DOKTORA ÜNVANLI CAZ VOKALİSTLERİNDEN SEVGİLİ MELTEM EGE İLE CAZA, MÜZİK YOLCUĞUNA, AKADEMİK KARIYERİ İLE BAŞARI VE ÖDÜLLERİNE KADAR PEK ÇOK KONDAN KONUŞTUK. BİZ BU DOLU DOLU SOHBETTEN ÇOK KEYİF ALDIK. UMARIM SİZLER DE SEVERSİNİZ. KEYİFLİ OKUMALAR.

RÖPORTAJ: BEGÜM TANERİ

RÖPORTAJ

Sohbetimize baslarken öncelikle Meltem Ege neden müziği ve neden cazı seçti, özünde bu yolculuğun hikâyesi nedir: tüm bunları sizden dinleyelim isterim...

Caz şarkıcısı olarak yolculuğum, aslında bir klasik piyanist olarak başladı. 14 yaşında Ankara'da Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Hazırlık Lisesi Piyano bölümüne burslu olarak kabul edildim. Orada, lisans yıllarımda piyanomu geliştirirken bir yandan da Ankara mekânlarında birkaç rock ve metal grubuyla beraber şarkı söylemeye başladım ve kısa sürede takipçi topladım. Ama ne zaman caz söylemeye başladım; iste o zaman gerçekten özel bir şey bulduğumu anladım. Şarkılar, melodiler, doğaçlama, sahnedeki kendiliğindenlik ve iletişim, klasik kariyerimde bulamadığım her şeydi. Lisans derecemden aldıktan sonra şarkıcı olarak becerilerimi test etmek istedim ve birkaç uluslararası caz vokal yarışmasına katıldım. Bu süreçte Türkiye, Finlandiya ve Litvanya'da birincilik ödüllerini kazandım. Bu başarıların üzerine caz vokal okumak istediğime kadar verip tek bir okula başvurduğum: Boston, MA'daki Berklee College of Music. Yine burslu olarak Berklee'nin Vokal Performans bölümüne kabul edildim ve burada başarı ödüllerini ve şarkı yazma yarışmaları kazandım. Mezun olduktan sonra Türkiye'ye döndüm ve ardından çok değerli müzisyenler, büyük gruplar ve senfonik orkestralarıyla solist

olarak turneye çıktım. Bugüne kadar dünya çapında çok sayıda kulüp, konser salonu ve caz festivalinde sayısız konserde sahne alabildim. Şu ana kadar 5 kıtada şarkı söyledim ve saymaya da devam ediyorum!

Turne yaparken aynı zamanda vokal eğitmeni olarak ders verdiğim Baskent Üniversitesi Devlet Konservatuarı Caz ve Pop Sanat Dalı'nda Performans yüksek lisansına başladım; çünkü süreç içerisinde, performans konusunda olduğu kadar öğretim konusunda da tutkulu olduğumu çok çabuk anladım. Yüksek lisans derecemden aldıktan sonra benim için bir sonraki adımın doktora yapmak olduğunu biliyordum. Bu derecemden o ana kadar yaptığım her şeyi birbirine bağlamasını istedim; performansla devam etmek istiyordum ama aynı zamanda da vokal pedagojimi geliştirmek ve klasik eğitimimi ve piyano becerilerimi iyi bir şekilde değerlendirmek istiyordum. Yine tek bir okula başvurduğum: Los Angeles'teki California Institute of the Arts (CalArts). Besteci ve icracı olarak kendini geliştirebildiğim Performer-Composer programına yine burslu olarak kabul edildim. Doktoramı aldıktan sonra CalArts'ın bana bugün de devam ettiğim öğretmenlik pozisyonunu teklif ettiğini söylemekten dolayı mutluyum. Şimdi artık, kış aylarını eğitmen olarak yaz aylarını ise beste ve turne yaparak geçiriyorum.

Dinledikçe kendini daha çok sevdiren, sevenlerince asla vazgeçemediği caz müziği sizin için tam olarak ne ifade ediyor ve size göre kendini diğer türlerden nasıl ayırıyor? ►

“ŞARKILAR, MELODİLER, DOĞAÇLAMA, SAHNEDEKİ KENDİLİĞİNDENLİK VE İLETİŞİM, KLASİK KARIYERİMDE BULAMADIĞIM HER ŞEYDİ.”

RÖPORTAJ

Doğaçlama, bireysel ifade ve iletişimin merkezde olduğu caz müziğinin derinliğini ve coşkusunu hissetmek artık eskiye göre daha kolay; çünkü "caz" artık pop, hip-hop ve funk gibi yaygın olarak dinlenen başka türlerde de etkisini göstererek yelpazesini genişletmiş durumda. Doğrusu bugünlerde insanlar, caz olduğunu bilmeden bile severek caz dinliyor. Ama cazı gerçekten anlamak ve takdir etmek için tarihine bakmak lazım; çünkü caz, aslında özgürlüğün müziğidir. Siyahı Amerikalı müzisyenlerin cazın doğuşundan günümüze kadar ırkçı engelleri yıkarak; acılarını, coşkularını, kültürlerini, tarihlerini işleyişlerini; blues, caz, funk ve hip-hop gibi müzikleri dinlerken de bu unsurları bilmemiz onlara bir borçtur. Buradan ilham alarak gerek dinleyici gerekse icracı olarak caz müziğiyle kendi özgürlüğümüzü arayabilmeliyiz. Paylaşım, eşitliği, sevgiyi, benimseyerek dinlemeli, çalmalı ve yaratmalıyız. Dünyanın ezici gücü arttıkça ve bizlere korku ve kaos saldıka, biz de caz gibi radikal bir şekilde neşe, özgürlük ve sevgiyi savunmalıyız.

Peki, siz caz müziğinde kendi tarzınızla nasıl bir fark yaratıyorsunuz? Mesela kendinize ait besteleriniz de var mı?
Evet var! Geçtiğimiz yıl, yeni bir albüm çalışmasına başladım. Albümün tamamı kendi bestelerim ve arkadaşlarımla birlikte yazdığımız parçalardan oluşuyor. Bu albüm benim için çok özel; çünkü hem kayıt süreci hem de müzikleri açısından hayat tarzımı ve kendimi çok net yansıtabildiğime inanıyorum. Mesela, ben yılın bir kısmını Amerika'da bir kısmını ise Türkiye'de geçirdiğim için enstrümantal kayıtların yarısını Los Angeles'ta, yarısını da İstanbul'da kaydettim. Şarkı sözleri de yarı yarı İngilizce yarı Türkçe.

Bu, başlı başına bir heyecan; çünkü Türkçe, yapısı gereği cazın en temel ritimlerinden biri olan "swing" ritmine kolayca uymuyor. Ama bu albümde Türkçe caz literatürüne, dilin vurgularını bozmadan çok iyi swing eden parçalarla katkıda bulunduğuma inanıyorum. Bunun yanında Brezilyalı dostlarımla beraber yazdığımız Türkçe bossa novalar ve sinematik İngilizce parçalar da yer alıyor. Kariyerimde yaratıcılığımın ve becerilerimin, nihayet örtüştüğü bir noktada olması çok keyifli bir şey.

Sahne performanslarınızda, dinleyicinizle o duygusal müzikal derinliği nasıl yakalyorsunuz?

Aslında işin sırrı, duygusal derinliği sanatçının kendi yaşamasıdır; sahne performansı sırasında seyirci gerçek olan duyguları hemen anlar ve paylaşır. Bu durum, tabii ki şarkı söylemek kadar oyunculuk için de geçerlidir. Doktora çalışmalarım esnasında, sordunuz bu soruyu cevaplayabilmek için okulun tiyatro bölümünden ders aldım ve araştırma yaptım. Antik Yunan oyunlarından günümüze, aslında bu konu çok tartışılmakta. Yani sahnede bir derin duyguya tekrar tekrar nasıl ulaşılır, nasıl seyirciye aktarılabilir; aslında birçok yaklaşım var ve bu noktada her sanatçının da kendine uygun olan yöntemi bulmasında yarar var. Çünkü arka arkaya sahnede yoğun duygular hissederek var olmak, aslında kolay bir iş değil.

Sizin gözünüzden bakacak olursak; seneler içinde Türkiye'deki caz dinleyicisinin gösterdiği gelişim ne yönde? Bugünkü müzik endüstrisinde caz artık doğru bir yerde mi ve ülkemizde yeterli ilgiyi görüyor mu?

Caz yelpazesi aslında günümüzde çok daha geniş, birçok farklı müzik tarzını da için alan bir hal aldı. Bu, bütün dünyada da böyle. ▶

Mesela, artık güncel caza bakınca; pop, hip-hop ve diğer groove temelli müzikler caz armonileriyle zenginleştirilmiş, klasik caz ezgileriyle donatılmış eserlere rastlamak zor değil. Bu geniş yelpazeye baktığımızda, aslında cazın seçicisinin dünyada oldukça arttığını da görebiliyoruz. Caz festivalleri de halen yoğun ilgi görüyor. Bununla birlikte caz besteleri her gün artıyor, çok değerli yeni caz müzisyenleri yetişiyor. Türkiye için de bu geçerli. Bundan 30 yıl önce belki icracı sayısı, öğrencilerin ders alabilme, örnek görebilme olanakları daha azdı; ama şu an içinde yaşadığımız global ve internet dünyasında yetişen müzisyenler; istedikleri müzisyeni istedikleri konseri açıp izleyebiliyor, dünyamın her yerinden müzisyenlerinden ders alabiliyor.

Müzik kaliteli ve kuvvetli oldukça, her zaman takipçisi olacaktır diye düşünüyorum.

Gelelim başarılarla, ödüllere... O ilk heyecan ilk ödül: 2007 Lady Summertime Vokal Yarışması'ndaki birincilik başarısı, hemen ardından kısa süre içerisinde gelen 2008 Jazz Voices Yarışması'ndaki birincilikle de taçlandı. Bu başarıları nasıl deneyimlediniz, yaşadığınız o hissi paylaşılabiliyor musunuz bizlere de? Ve tabii sonrası da...

Yarıştığım zamanlarda yaşadığım deneyimler hayatımın en unutulmaz dersleri ve değerli anılarından olacak muhtemelen. Yarışmalara katılma sebebim aslında önemli: Ben müzik kariyerime klasik piyanist olarak başladığım için piyanodan uzaklaşıp vokale geçiş yapmak ▶

RÖPORTAJ

aslında benim için büyük ve korkutucu bir adımdı. Bu kararı vermeden önce potansiyelimi anlamak, bu sebeple de yarışmak, kendimi ve sınırlarımı zorlamak istemiştım. Aslında maceram, sevgili Önder ve Zuhâl Focan'ın İstanbul'daki Nardis Jazz Kulübü'nün "Genç Caz Vokal" yarışmasında başladı. (Bu yarışma günümüzde halen devam ediyor, ilgililere duyurulur!) 2005'te katıldığım yarışmaya sadece üç şarkı bilerek gittim, halâ o zamanki cesaretimi anıyorum; ki aslında o zamanki en kuvvetli yanımdı, bu coşkulu cesaretimdi belki de.

Bu, benim ilk dersim oldu: "Hazır olma"yı bekleme, cesur ol ve ilk adımı at! Nardis'teki bu ilk yarışmada ilk üçe kaldım, ama kazanamadım. Yarışmadan sonra bütün jüri üyeleri yanıma gelip bana aynı şeyi söyledi: "Sende özel bir şey var, biraz kendini geliştir ve seneye geri gel". İşte o sene, caz vokalle yattım caz vokalle kalktım diyebilirim. Yani: tam anlamıyla kendimi adadım. Repertuvar öğrendim, scat çalıştım, sahne deneyimi edindim. Ertesi sene de grip yarışmayı kazandım. O tutku ve çalışma disiplini de ikinci dersim ve yine bugüne kadar sürdürdüğüm bir yaklaşım oldu. Finlandiya ve Litvanya'daki yarışmalarda yaşadıklarımı ise anlatsam sayfalara sığmaz. 17 ülkeye karşı Türkiye adına birincilik aldığımı anladığım an yaşadığım mutluluğu, gururumu ve huzuru hiçbir zaman unutmam. Finlandiya'da hem tüm jüri üyelerinden birincilik hem de halkın favorisi ödülü almıştım. İşte o an itibarıyla caz müziği ile ayrılmaz bir bağ oluşmuştu aramızda. Litvanya maceralarımı da başka bir zaman anlatırım, onlar da ayrı komik (gülüyor).

Anlaştık, dinlemeyi ben de çok isterim :) O halde şu soruyu sormadan da geçmek istemiyorum: Sizden solo albüm beklentisi içinde olan herkesi şaşırtarak; ilk albüm

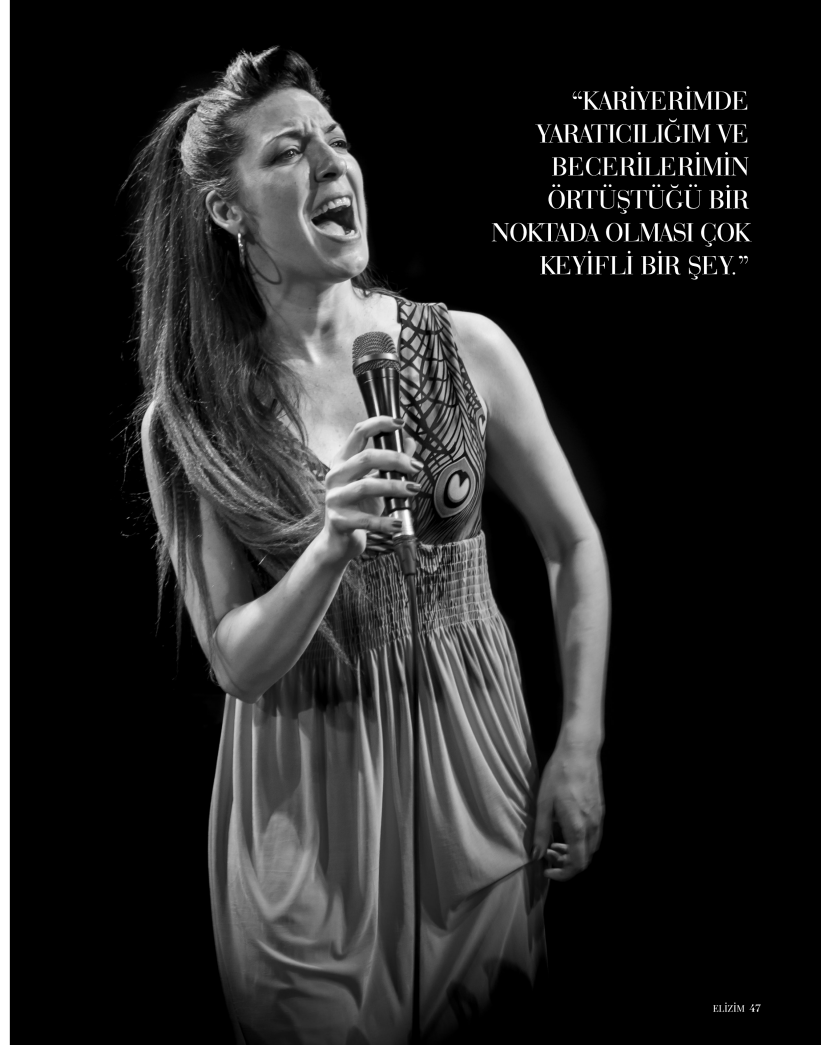
projenizi, ülkemiz caz sahnesinde kendine ait soundu ve müziğinin kişisel duygusu ile adından söz ettiren müzisyen Önder Focan ile yaptığımız "Songbook" ile hayata geçirdiniz. Albümün oluşum hikâyesini ve sonrasında kazanımlarımızı kısaca dinlemek isteriz...

Önder Focan ile dostluğumuz ve müzikal yolculuğumuz, aslında bahsettiğim yarışmalarla başladı; çünkü Nardis Genç Caz Yarışması bir yana, Finlandiya ve Litvanya'daki yarışmalarda da kendisi jüri üyesiydi. Yani: benim yolculuğumu en başından beri takip ediyor ve destekliyordu. Bu başarıların üstüne Nardis Jazz Kulübü'ne sahne almak üzere davet edildiğinden, zaman içerisinde birlikte sahne almaya başladık. Hem müzisyen hem de insan olarak çok iyi anlaştık ve dost olduk. Songbook albümünün konserleri de 2012'den bu yana birçok evre geçirdi. Altı kişilik ekibimizle verdiğimiz konserlerin yanı sıra; İstanbul, Eskişehir, Antalya Devlet Senfoni Orkestraları gibi ülkemizin değerli orkestralarıyla beraber de senfonik düzenlemelerini sahneledik. Hatta geçtiğimiz temmuz ayında Bakü Summer Jazz Days festivali kapsamında, aynı düzenlemeleri Bakü Oda Orkestrası ile çaldık. Konser çok yoğun ilgi gördü.

Peki, caz haricinde sesinizin başka bir müzik türüyle de uyumlu olduğunu düşünüyor musunuz ya da müziğinizi hiç başka türlerle birleştirmeyi düşündünüz mü?

Vokal hayatıma üniversite yıllarında rock ve metal söyleyerek başladığımdan bahsetmişim; ben sesimin bu tarzlara uyumlu olduğunu ve bu tarzların halâ sesimde ve nefes kullanımda olumlu etkileri olduğunu hissediyorum. Bir gün, bir rock ya da rock caz füzyon albümü yapmakta her zaman aklımdadır aslında! Fakat esas doktora esnasında modern opera teknikleri çalıştım ve bu süreçte ►

"KARIYERİMDE YARATICILIĞIM VE BECERİLERİMİN ÖRTÜŞTÜĞÜ BİR NOKTADA OLMASI ÇOK KEYİFLİ BİR ŞEY."

RÖPORTAJ

John Cage yorumlarıyla ünlü Prof. Dr. Jacqueline Bobak'ın dört kadın için bestelediği modern Dada Divas Operası'nda rol aldım. Birlikte Kuzey ve Güney Amerika'da konserler verdik. Avrupa'ya turnemiz hazırlanırken, pandemi nedeniyle iptal olmuştu maalesef. Doktora döneminde Cage, Berio ve Runswick gibi modern bestecilerin vokal eserlerini çalıştım ve sahneledim. Aslında bu dönemde yazdığım piyano, vokal ve nefesli enstrümanlar için besteler var ki onlar da kayıt sırasında bekliyorlar.

Keyifli sohbetiniz için çok teşekkür ediyor, müzik yolculuğumuzda başarılarla dolu yıllar diliyorum. Son olarak caz müziği üzerine kariyer yapmayı düşünen genç vokallere tavsiyelerde bulunmak ister misiniz?

Ben de size güzel sorularınız için çok teşekkür ediyorum... Genç vokallere ise cevaplarımın içerisinde bahsettiklerimi özetlemek isterim: Cesaret ve coşku ile çık yola ve bu yolda çok çalışarak ilerle. Hayat, bizi tutkuyla sarıldıklarımızdan ayırmak için bol bol bahane üretir; ama hiçbiri sizi emin olduğumuz yoldan ayırmamasın. Güdülerinize güvenin. Çok ama çok müzik dinleyin. Hem okumaya hem ezberlemeye hem de doğaçlamaya önem verin. Size yol gösterebilecek; ama kendisine benzetmeyecek birisiyle birlikte çalışın. Yolculuğumuzdan mutlaka keyif alın, yoksa ana konuyu kaçırmış olursunuz. Sevgiler. ■

VE KISA KISA **MELTEM EGE** DİYELİM...

Müzik dışındaki en büyük tutkum:
Yemek!

Her izlediğimde/duyduğumda kalbime dokunan film müziği:
Star Wars Main Theme

Hayatımın "olmazsa olmaz" dediğim şarkısı:
Queen - Bohemian Rhapsody

En son gittiğim konser:
Elton John

Fonda çalan "caz"ın yanına yakışır kahve:
Taze öğütülmüş çekirdeklerden yapılmış döküm kahve ve ön planda caz.